

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-4-82 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-30/892-270
Karar Tarihi : 06.06.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Selvi KOCABAY

C. BAŞVURAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Arkas Holding A.Ş.
Liman Caddesi Arkas Binası No:38 35230 Alsancak/İzmir
- Ray Sigorta A.Ş.
Haydar Aliyev Cad. No:28 Tarabya 34457 Sarıyer İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Arkas Holding A.Ş. tarafından İzmir’de Peugeot, Opel, Chevrolet, Ford ve Renault Trucks otomotiv markalarının diğer yetkili servislerinin Ray Sigorta A.Ş. ile anlaşmasının zorla iptal ettirildiği iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda; Arkas Holding A.Ş.’nin (Arkas) yük taşıma gemilerinin sigortalarını Ray Sigorta A.Ş.’ye (Ray Sigorta) yaptırdığı, ayrıca Arkas’ın İzmir’de Peugeot, Opel, Chevrolet, Ford ve Renault Trucks yetkili servisi hizmeti de sunduğu ve bu servislerin de Ray Sigorta ile anlaşmasının bulunduğu belirtilerek, İzmir’de söz konusu otomotiv markalarının diğer yetkili servislerinin Ray Sigorta ile yaptıkları anlaşmaların Arkas tarafından zorla iptal ettirildiği, bu durumun 4054 sayılı Kanun’a aykırı olduğu iddia edilmiş, konunun incelenmesi talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 28.02.2012 tarih ve 1727 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 20.03.2012 tarih ve 2012-4-82/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 29.03.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 30.05.2012 tarih ve 2012-4-82/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** Önaraştırma Raporu’nda; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) İnceleme konusu iddialar çerçevesinde, ilgili ürün pazarları “denizyolu ile yük taşımacılığı pazarı” ve “otomotiv bakım ve onarım pazarı”, ilgili coğrafi pazar ise “İzmir ili” olarak tespit edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

- (6) Başvuru sahibi tarafından, başvuruda ve raportörlerle yaptığı görüşmede, Ray Sigorta’nın Arkas’a ait yük gemilerinin sigortalanmasından önemli düzeyde gelir elde ettiği ve söz

12-30/892-270

konusu portföyü kaybetmemek için, Arkas'ın isteği üzerine, İzmir'de Arkas ile aynı otomotiv markalarının yetkili servisliği hizmetini sunan firmalarla olan anlaşmalarını feshettiği iddia edilmiştir.

- (7) Başvuru konusu dikkate alınarak, Arkas'ın denizyolu taşımacılığındaki hakim durumunu otomotiv yetkili servislerinin Ray Sigorta ile anlaşmasını engelleyerek otomotiv bakım onarım pazarında kötüye kullanıp kullanmadığının tespit edilebilmesi için, 4054 sayılı Kanun'un "Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesi kapsamında inceleme yapılmıştır.
- (8) Esasen bir eylemin hâkim durumun kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için ilgili teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve eyleminin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Sözü edilen iki kriterden herhangi birisinin bulunmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlalinden bahsedilemez. Bu çerçevede, önce hakkında önaraştırma yapılan teşebbüsün hakim durumda bulunup bulunmadığı incelenmiştir.
- (9) Dosya mevcudu bilgilerden, Arkas'ın 2011 yılında denizyolu ile yük taşımacılığı hizmetinde İzmir ili ile Türkiye genelindeki pazar paylarının sırasıyla %(...) ve %(...) olduğu, bu teşebbüsün mevcut pazar payları ile sektörde belirleyici rolünün bulunmadığı ve uluslararası rekabete açık olan denizyolu ile yük taşımacılığı pazarında çok sayıda yerli ve yabancı şirketin faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır. Söz konusu bilgilerin ışığında, Arkas'ın denizyolu ile yük taşımacılığında İzmir ili ve ayrıca ülke genelinde hakim durumda olmadığı neticesine varılmıştır.
- (10) Başvuruda yer alan iddialara ilişkin olarak ise, şu değerlendirmelere ulaşılmıştır: Ray Sigorta tarafından, 2011 yılında yapılan revizyon çalışması sonucunda Arkas Otomotiv dışındaki Ford, Opel, Chevrolet, Peugeot ve Renault Trucks yetkili servisleri ile olan anlaşmaların feshedildiği, sadece Arkas Otomotiv ile yapılan anlaşmanın devam edeceği doğrulanmıştır. Öte yandan Ray Sigorta tarafından, söz konusu kararın servis revizyonu çalışması sonucunda alındığı, amacın yönetilebilir bir anlaşmalı servis ağıyla hasar maliyetlerini kontrol altına almak ve anlaşmalı servislerdeki iş yoğunluğunun artırılmasıyla rekabet gücünü artırmak olduğu, bu kapsamda anlaşmalı servislerle görüşüldüğü, servislerin sunmuş oldukları hizmet kalitesi, sağladıkları müşteri memnuniyeti ve faaliyet gösterdikleri lokasyonların değerlendirildiği, olumlu değerlendirilen servislerden yedek parça ve işçilik iskonto oranlarında artış talep edildiği ve mutabık kalınan servisler ile iş birliğinin sürdürülmesi kararının alındığı ifade edilmiştir. Benzer şekilde, Ray Sigorta'nın başvuru sahibine gönderdiği e-postada da sözleşmenin servis revizyonu kapsamında yapılan değerlendirme sonucunda sonlandırıldığı bildirilmiştir. Öte yandan başvuru sahibi iddialarını, Ray Sigorta çalışanı ile yaptığı telefon görüşmesine dayandırmakta, iddiasını doğrulayan somut bir dayanak sunmamaktadır.
- (11) Buna ek olarak, Arkas ve Ray Sigorta tarafından gönderilen bilgiler değerlendirildiğinde, Arkas'ın Ray Sigorta'ya diğer servislerle olan anlaşmasını feshettirdiği iddiası makul görünmemektedir. Şöyle ki, dosya mevcudu bilgilere göre, başvuruda iddia edildiği gibi Ray Sigorta'nın gelirleri içerisinde Arkas'a sunduğu denizyolu ile yük taşımacılığı hizmetinden elde ettiği gelir önemli bir paya sahip değildir. Ray Sigorta, Arkas'a sadece taşınan yükün sigortalanması hizmetini sunmakta olup, bu hizmetten elde ettiği gelirin ise toplam gelirleri içerisindeki payı %(...)’tür. Söz konusu teşebbüsler arasında denizyolu ile yük taşımacılığına yönelik sigortacılık hizmetlerinde önemli bir ağırlığa sahip olan gemilerin sigortalanmasına ilişkin bir anlaşma bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra, ülke çapında faaliyet gösteren çok fazla sayıda yetkili servis olduğu düşünüldüğünde, Ray Sigorta'nın

12-30/892-270

Arkas Otomotiv ile yaptığı kasko sigortasına yönelik anlaşma çerçevesinde elde ettiği gelirlerin de düşük bir paya sahip olduğu değerlendirilmektedir. Buna göre, Ray Sigorta'nın Arkas'tan elde ettiği gelirlerin önemli bir ağırlığa sahip olduğu ve bu çerçevede anılan teşebbüsün zorlaması sonucu yetkili servislerin anlaşmalarının feshedildiği iddiası dayanaksız kalmaktadır.

- (12) İddianın dayanaksız olduğunu gösteren bir diğer husus ise, otomotiv yetkili servislerinin aynı anda birçok sigorta şirketi ile çalışıyor olmasıdır. Halihazırda, pazarda kasko sigortası hizmeti veren çok sayıda sigorta şirketi bulunmakta ve yetkili servisler bu sigorta şirketleri ile anlaşmalı olan müşterilere hizmet verebilmek için söz konusu şirketlerin birçoğu ile çalışmaktadır. Bu nedenle, Arkas'ın sadece Ray Sigorta'yı İzmir'deki diğer yetkili servislerle olan anlaşmasını feshetmeye zorlayarak, rakipleri olan söz konusu yetkili servislerin faaliyetlerini zorlaştırmak istemesinin makul bir uygulama olmadığı değerlendirilmektedir.
- (13) Sonuç olarak, Arkas'ın denizyolu ile yük taşımacılığı pazarındaki hakim durumunu otomotiv bakım ve onarım pazarında kötüye kullanmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.